

मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुषंगाने महसूली अधिकारी व प्राधिकारी यांच्या समोर जमीन विषयक अधिनियमाखाली चालणा-या अर्ध-न्यायिक प्रकरणांच्या संदर्भातील स्थगिती आदेशाच्या बाबतीत मार्गदर्शनात्मक दिशानिर्देश...

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक: संकिर्ण- २०२१/प्र.क्र.१५/ज-१ अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक: ०६ मे, २०२१

संदर्भ:- शासन परिपत्रक क्रमांक आरईव्ही-१०९३/३५४/प्र.क्र.४/ल-२, दिनांक २४ ऑगस्ट, १९९३

शासन परिपत्रक-

मा.सर्वोच्च न्यायालयाने MISCELLANEOUS APPLICATION NO.१५७७ CF २०२० IN CRIMINAL APPEAL NOS.1375-76 OF 2013 या प्रकरणात दि.१५ ऑक्टोबर, २०२० च्या आदेशान्वये असे आदेशित केले आहे की, “कोणत्याही न्यायालयाने Civil /Criminal case मध्ये दिलेली अंतरिम स्थगितीची कालमर्यादा फक्त ६ महिन्यांपर्यंत राहिल. मा.न्यायालयाने सबळ पुराव्याच्या आधारे अशी स्थगिती ६ महिन्यांनंतर वाढविली असेल तरच दिलेली स्थगिती चालू राहिल, अन्यथा सदरहु स्थगिती ६ महिन्याचा कालावधी संपल्यानंतर आपोआप व्यपगत होईल. तसेच, हे आदेश संपूर्ण देशाच्या कोणत्याही मा.न्यायालयाने दिलेल्या सर्व स्थगिती आदेशाला लागू राहतील”, असेही सदर आदेशामध्ये नमूद केले आहे.

महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ मधील तरतूदीनुसार अथवा जमीनविषयक विविध अधिनियमान्वये मा.मंत्री(महसूल), मा.राज्यमंत्री (महसूल), प्रधान सचिव (अ.व.रि.), क्षेत्रीय महसूली अधिकारी व प्राधिकारी, आणि महाराष्ट्र महसूल न्यायाधिकरण यांच्या समोर वेळोवेळी अर्ध-न्यायिक प्रकरणांची सुनावणी आयोजित करण्यात येते.

या बाबी विचारात घेवून महसूली अधिकारी व प्राधिकारी यांच्या समोर जमीन विषयक अधिनियमाखाली चालणा-या अर्ध-न्यायिक प्रकरणांच्या संदर्भातील स्थगिती आदेशाच्या बाबतीत महसूली अधिकारी व प्राधिकारी यांना दिशानिर्देश देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

मा.सर्वोच्च न्यायालयाने MISCELLANEOUS APPLICATION NO.१५७७ CF २०२० IN CRIMINAL APPEAL NOS.1375-76 OF 2013 या प्रकरणात दि.१५ ऑक्टोबर, २०२० रोजी पारित केलेल्या आदेशाच्या (आदेशाची प्रत यासोबत जोडली आहे) अनुषंगाने, मा.मंत्री(महसूल), मा.राज्यमंत्री (महसूल), प्रधान सचिव (अ.व.रि.), क्षेत्रीय महसूली अधिकारी व प्राधिकारी, आणि महाराष्ट्र महसूल न्यायाधिकरण यांच्या समोर चालणा-या अर्ध-न्यायिक/ न्यायिक प्रकरणांच्या

बाबतीत सर्व संबंधित महसूली अधिकारी व प्राधिकारी यांना याद्वारे पुढीलप्रमाणे दिशा निर्देश देण्यात येत आहेत:-

(१) मा.मंत्री (महसूल), मा.राज्यमंत्री (महसूल), प्रधान सचिव (अ.व.रि.), क्षेत्रीय महसूली अधिकारी व प्राधिकारी आणि महाराष्ट्र महसूल न्यायाधिकरण यांच्या समोर चालणा-या अर्ध-न्यायिक (Quasi- Judicial)/ न्यायिक प्रकरणी ६ महिन्यांपेक्षा जास्त काळाकरीता स्थगिती दिलेल्या सर्व प्रकरणी मा.सर्वोच्च न्यायालयाने MISCELLANEOUS APPLICATION NO.१५७७ CF २०२० IN CRIMINAL APPEAL NOS.1375-76 OF 2013 या प्रकरणात दि.१५ ऑक्टोबर, २०२० रोजी दिलेल्या आदेशाप्रमाणे, सर्व संबंधितांनी योग्य ती कार्यवाही करावी कोणत्याही परिस्थितीत मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशाचा अवमान होणार नाही, याचीही दक्षता घ्यावी.

(२) उक्त नमूद कोणत्याही महसूली न्यायालयाने आणि महाराष्ट्र महसूल न्यायाधिकरणाने दिलेली अंतरिम स्थगितीची कालमर्यादा फक्त ६ महिन्यांपर्यंत लागू राहिल. महसूली न्यायालयाने सबळ कारणांच्या आधारे, अपवादात्मक परिस्थितीत अशी स्थगिती ६ महिन्यांनंतर वाढविली असेल, तरच तत्पुर्वी दिलेली स्थगिती चालू राहिल, अन्यथा सदरहु स्थगिती ६ महिन्याचा कालावधी संपल्यानंतर आपोआप व्यपगत होईल. तसेच, हे आदेश संपूर्ण राज्यातील कोणत्याही महसूली अथवा अन्य न्यायालयाने दिलेल्या सर्व स्थगिती आदेशाला लागू राहतील.

०३. सर्व विभागीय आयुक्त, जिल्हाधिकारी व क्षेत्रीय महसूली प्राधिकारी व अधिकारी यांनी या निर्देशांची तात्काळ अंमलबजावणी करावी.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२१०५०६१६१३०२७५१९ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रमेश चव्हाण)

सह सचिव, महसूल व वन विभाग

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई,
- ३) मा. मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- ४) मा. राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२,

- ५) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- ६) प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई, ३२
- ७) महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरिक्षा, महाराष्ट्र राज्य, (१) मुंबई,
- ८) महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरिक्षा, महाराष्ट्र राज्य (२) नागपूर,
- ९) अपर मुख्य सचिव (महसूल) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- १०) अपर मुख्य सचिव (महसूल) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- ११) प्रधान सचिव (अ.व.रि.) यांचे स्वीय सहायक, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- १२) प्रबंधक, महाराष्ट्र महसूल न्यायाधिकरण, मुंबई
- १३) सर्व विभागीय आयुक्त,
- १४) सर्व अपर आयुक्त, विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय,
- १५) जमाबंदी आयुक्त व संचालक, भूमी अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- १६) सर्व उपसंचालक, भूमी अभिलेख,
- १७) सर्व जिल्हाधिकारी /अपर जिल्हाधिकारी
- १८) माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- १९) सर्व उप विभागीय अधिकारी (प्रांत अधिकारी) / सर्व जिल्हा अधिक्षक, भूमी अभिलेख,
- २०) सर्व तहसिलदार/ सर्व तालुका निरिक्षक, भूमी अभिलेख,
- २१) सर्व सहसचिव /उपसचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- २२) "ज" समूहातील सर्व कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- २३) निवडनस्ती, कार्यासन-ज-१ अ, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.

IN THE SUPREME COURT OF INDIA
CRIMINAL APPELLATE JURISDICTION

MISCELLANEOUS APPLICATION NO. 1577 OF 2020

IN

CRIMINAL APPEAL NOS. 1375-1376 OF 2013

ASIAN RESURFACING OF ROAD AGENCY PVT. LTD. & ANR. Appellant(s)

VERSUS

CENTRAL BUREAU OF INVESTIGATION

Respondent(s)

O R D E R

Having heard Mr. Dilip Annasaheb Taur, learned counsel for the applicant and Mr. S.V. Raju, learned ASG for the respondent, we are constrained to point out that in our directions contained in the judgment delivered in Criminal Appeal Nos. 1375-1376 of 2013 [*Asian Resurfacing of Road Agency Pvt. Ltd. & Anr. vs. Central Bureau of Investigation*] and, in particular, para 35, it is stated thus:

"35. In cases where stay is granted in future, the same will end on expiry of six months from the date of such order unless similar extension is granted by a speaking order. The speaking order must show that the case was of such exceptional nature that continuing the stay was more important than having the trial finalized. The trial Court where order of stay of civil or criminal proceedings is produced, may fix a date not beyond six months of the order of stay so that on expiry of period of stay, proceedings can commence unless order of extension of stay is produced."

Learned Additional Chief Judicial Magistrate, Pune, by his order dated 04.12.2019, has instead of following our judgment in letter as well as spirit, stated that the Complainant should move application before the High Court to resume the trial. The Magistrate goes on to say: "The lower Court cannot pass any order which has been stayed by the Hon'ble High Court, Bombay with due

respect of ratio of the judgment in *Asian Resurfacing of Road Agency Pvt. Ltd. & Anr. (supra)*." We must remind the Magistrates all over the country that in our pyramidal structure under the Constitution of India, the Supreme Court is at the Apex, and the High Courts, though not subordinate administratively, are certainly subordinate judicially. This kind of orders fly in the face of para 35 of our judgment. We expect that the Magistrates all over the country will follow our order in letter and spirit. Whatever stay has been granted by any court including the High Court automatically expires within a period of six months, and unless extension is granted for good reason, as per our judgment, within the next six months, the trial Court is, on the expiry of the first period of six months, to set a date for the trial and go ahead with the same.

With this observation, the order dated 04.12.2019 is set aside with a direction to the learned Additional Chief Judicial Magistrate, Pune to set down the case for hearing immediately.

Miscellaneous Application is disposed of accordingly.

..... J.
(ROHINTON FALI NARIMAN)

..... J.
(NAVIN SINHA)

..... J.
(K.M. JOSEPH)

New Delhi;
October 15, 2020.

ITEM NO.27 Court 3 (Video Conferencing)

SECTION II-C

S U P R E M E C O U R T O F I N D I A
RECORD OF PROCEEDINGSMiscellaneous Application No. 1577/2020 in CrI. Appeal No(s).
1375-1376/2013(Arising out of impugned final judgment and order dated 25-04-2018
in CrI.A. No. No. 1375/2013 passed by the Supreme Court Of India)

ASIAN RESURFACING OF ROAD AGENCY P. LTD. & ANR. Appellant(s)

VERSUS

CENTRAL BUREAU OF INVESTIGATION

Respondent(s)

(FOR ADMISSION and IA No.15196/2020-EXEMPTION FROM FILING O.T. and
IA No.15193/2020-INTERVENTION/IMPLEADMENT and IA No.15201/2020-
CLARIFICATION/DIRECTION and IA No.15190/2020-APPLICATION FOR
PERMISSION)

Date : 15-10-2020 This matter was called on for hearing today.

CORAM :

HON'BLE MR. JUSTICE ROHINTON FALI NARIMAN
HON'BLE MR. JUSTICE NAVIN SINHA
HON'BLE MR. JUSTICE K.M. JOSEPH

For Petitioner(s) Mr. Dilip Annasaheb Taur, AOR

For Respondent(s) Mr. S.V. Raju, ASG
Ms. Binu Tamta, Adv.
Ms. Rukhmini Bobde, Adv.
Mr. V.V.V. Pattabhiram, Adv.
Mr. Arvind Kumar Sharma, AORUPON hearing the counsel the Court made the following
O R D E R

Application for impleadment is allowed.

Miscellaneous Application is disposed of in terms of the
signed order.

Pending applications also stand disposed of.

(R. NATARAJAN)
ASTT. REGISTRAR-cum-PS(NISHA TRIPATHI)
BRANCH OFFICER

(Signed order is placed on the file)